

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ:TÜKETİCİ MAHKEMESİ

Taraflar arasındaki tüketici hakem heyeti kararına itiraz davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, davalı ile 2020 yaz dönemi için ABD'de gerçekleşecek ... programı için sözleşme imzaladığını, sonrasında davalının Covid-19 pandemisi sebebiyle hizmet alamadığını ileri sürerek ödemiş olduğu 500 USD'nin tarafına iadesi için hakem heyetine başvuruda bulunduğunu, hakem heyetinin tüketici davalının talebinin kabulüne karar verdiğini, davalı tarafa danışmanlık hizmetinin verildiğini, verilen kararın hakkaniyete aykırı olduğunu belirterek Merkezefendi İlçe Tüketici Hakem Heyeti'nin 28.09.2020 tarih ve 161420200001473 no'lu kararının iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı, 25/01/2020 tarihinde şirketler ile mülakat yapmak için Ankara'daki iş fuarına gittiğini, iş fuarı sonunda 1 ay içinde hangi iş pozisyonunda ve hangi eyalette çalışacağını kendisine sözlü olarak bildirildiğini, ancak kendisinin herhangi bir iş sözleşmesi imzalamadığını, vize başvurusunda da bulunmadığını, sonrasında Covid-19 nedeniyle pandemi döneminin başladığını ve tüm süreçlerin durduğunu, pandemi mücbir sebebinin varlığı nedeniyle artık ABD'ye gidemeyeceğini, intorn doktor olduğu için sonraki yaz dönemi için de katılamayacağını savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece; mücbir sebep olarak sayılan Covid-19 nedeniyle davalının Amerika Birleşik Devletlerinde pandemi döneminde göreceği eğitime dair hizmet paketi sözleşmesi kapsamında davalının sözleşmeyi tek taraflı feshinin haklı fesih olduğu, davalının bu kapsamda alamadığı hizmetin bedelinin iadesi talebinin yerinde olduğu gerekçesiyle davanın reddine, karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 10/09/2021 tarihli yazısında; öncelikle taraflar arasındaki sözleşmenin Türkçe tercümesi celbedilip incelenerek aralarındaki sözleşmenin mahiyeti tam olarak tespit edilip davalının sözleşmeden dönme hak ve şartları belirlenip yapılacak değerlendirmeye karar verilmesi gerekirken eksik incelemeyle yazılı şekilde karar

verilmesinin, ve yine taraflar arasındaki sözleşmenin paket tur sözleşmesi olduğunun ve davalının dönme hakkı bulunduğu kabulünde dahi davacının davalı adına danışmanlık bedeli olarak fatura keşide ettiği ve bir takım masraflar yapmış olduğu gözetilmeden davacının yaptığı masraf ve harcamaları ispatlayamadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesinin ve kabule göre de tüketicinin hakem heyetindeki talebi USD olmasına rağmen USD ve TL miktarı yazılmak suretiyle infazda tereddüte yer verecek şekilde karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

1-Taraflar arasında uyuşmazlık akdedilen ... hizmet sözleşmesinden pandemi nedeniyle dönülmesi halinde ücret iadesinin gerekip gerekmeyeceğine ilişkindir. Öncelikle taraflar arasında 12.05.2019 tarihinde akdedilen sözleşmenin niteliğinin belirlenmesi gerekir. Söz konusu sözleşmenin davacı ile davalı arasında, yurt dışında eğitim ve çalışma imkanı sağlanması için hizmet verilmesi konusunda

olduğu anlaşılmaktadır. Taraflar arasındaki ilişkinin tüketici işlemi olduğu ve mücbir sebebe dayalı olarak sözleşmeden dönülüp dönülemediği, pandeminin mücbir sebep sayılıp sayılamayacağı mahkemece gerekçede tartışılarak usule uygun karar verilmiştir. O halde mahkemece, sözleşmenin niteliği tartışılarak karar verildiği anlaşıldığından kanun yararına bozma yoluna başvurulabilecek nitelikte olan ve açıkça yürürlükteki yasalara aykırı bulunan bir karar verilmemiştir. Yasalara mutlak şekilde muhalefet edilmedikçe kanun yararına bozma kararı verilemez.

Bu durumda, Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına bozma isteği yerinde görülmemiştir.

2-6502 s. TKHK m. 51'de yapılan düzenlemede, paket tur sözleşmesi; ulaştırma, konaklama ve bunlara bağlı olmayan başka turizm hizmetlerini kapsayan tatil amaçlı sözleşmelerdir. Bu hizmetlerden en az ikisinin sözleşmede bulunması zorunludur. Kanunda paket tur sözleşmesinin tanımı yapılmıştır. Paket tur sözleşmesi, ulaştırma, konaklama ve bunlara yardımcı sayılmayan diğer turistik hizmetlerin en az ikisini birlikte, her şeyin dâhil olduğu fiyatla satılan veya satışı yapılan ve hizmetin 24 saatten uzun bir süreyi kapsayan veya gecelik konaklamayı içeren sözleşmedir. Bu tanımdan da anlaşıldığı üzere paket tur sözleşmesi birçok hizmeti bünyesinde barındıran karma nitelikli bir sözleşme görünümündedir. Paket tur sözleşmesi, ulaştırma yönü ile taşıma, konaklama yönü ile kira sözleşmesi ve kararlaştırılan bedel yönüyle satış sözleşmesine ilişkin unsurları bünyesinde barındırmaktadır. Bu sözleşme esasen iş görme veya hizmet sözleşmesi niteliğinde de kabul edilebilir. Taraflar arasında yapılan paket tur sözleşmesi kapsamında, taşıma veya konaklama hizmetlerinin ikisinin birlikte olması veya bunlardan biri ile birlikte, başka turizm hizmetlerinin, örneğin, rehberlik, gezi, ören yeri ziyaretleri gibi, sunulduğu sözleşmeler paket tur sözleşmeleri olabilir.

Mahkemece, taraflar arasındaki sözleşme paket tur sözleşmesi olarak kabul edilerek karar verilmiştir. Davalı, Paket Tur Sözleşmeleri Hakkındaki Yönetmeliğin 6. ve 7. maddesine göre davalı davacının paket tura katılacağı düşüncesi ile yaptığı masraflardan sorumludur. Mahkemece davalının katılmaması nedeniyle davacı tarafından yapılmış bir masraf varsa bunun saptanması ve davalının mücbir sebep nedeniyle katılmadığı dikkate alınarak davacı tarafından yapıldığı ispatlanan masraflar dışında kalan bedelin davalıya iadesi gerekir. Dosyada davacı tarafından sunulan 03.12.2019 tarihli danışmanlık ücreti için

düzenlenen fatura incelendiğinde; davacı tarafından kendince düzenlenen fatura olduğu ve davacının başkaca davalı adına yaptığı zaruri gider belgesi de ibraz edemediği görülmektedir. O halde mahkemece, davacının davalı adına yaptığı herhangi bir zaruri gider belgesi ibraz edemediği belirtilerek davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya uygun olduğundan Adalet Bakanlığı'nın bu yöne ilişkin kanun yararına bozma talebinin reddi gerekmiştir.

3-6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "taleple bağlılık ilkesi" başlığını taşıyan 26. maddesinde "Hâkim, tarafların talep sonuçlarıyla bağlıdır; ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremez. Duruma göre, talep sonucundan daha azına karar verebilir." hükmüne yer verilmiştir. Söz konusu maddeye göre, hakimin tarafların talep sonuçları ile bağlı olduğu, talep edilenden fazla veya başka bir şeye hükmedemeyeceği açıkça belirtilmiştir.

Somut olayda; davalı tüketici hakem heyetine başvurusunda; davacı tarafa sözleşme kapsamında ödediği 500 doların iadesini talep etmiş, Merkezefendi İlçe Tüketici Hakem Heyeti'nin 28.09.2020 tarih ve 161420200001473 no'lu kararı ile "başvuru sahibinin talebinin kabulüne, 500 Amerikan Doları'nın (karar tarihi itibarıyla ortalama dolar kuru 7,55-TL den işlem görmekte olup şikayetin Türk Lirası cinsinden tutarı 3.775,00 TL dir) tüketiciye ödenmesine", karar verilmiştir. Taleple bağlılık ilkesi

gereğince, davalının talebinin 500 USD'nin iadesi olduğu ve talep gibi karar verildiği, parantez içerisinde belirtilen miktarın iadesi gereken miktar olmadığı anlaşıldığından Adalet Bakanlığı'nın bu yöne ilişkin kanun yararına bozma talebinin reddi gerekmektedir.

SONUÇ: Yukarıda 1., 2. ve 3. bentlerde açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına bozma taleplerinin reddi ile dava dosyasının mahalli mahkemesi ve iadesi için Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine, 22/11/2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

YARGITAY BA KANLI